

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 lutego 2021 roku, wydanym w sprawie z powództwa P. C. przeciwko A. K. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Pabianicach:

1. oddalił powództwo,
2. zasądził od powoda P. C. na rzecz pozwanego A. K. kwotę 1.817 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Skarżący wydanemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego:

1. art. 194 k.p.c. poprzez brak wezwania do wzięcia udziału w sprawie

w charakterze pozwanego Poczty Polskiej Spółka Akcyjna, pomimo złożenia wniosku w tym zakresie przez stronę powodową, co przyczyniło się do ustalenia legitymacji biernej po stronie pozwanego,

2. art. 191¹ k.p.c. poprzez oddalenie powództwa i uznanie go za

oczywiście bezzasadnego, w sytuacji gdy przy dokładnej i wszechstronnej analizie wszystkich aspektów przedmiotowej sprawy, Sąd doszedłby do przekonania, iż nie jest oczywistym fakt, że dochodzone roszczenie nie jest należne stronie powodowej,

3. art. 505¹ § 3 k.p.c. poprzez niepominięcie przepisów o postępowaniu

uproszczonym, pomimo złożenia wniosku wraz z uzasadnieniem przez stronę pozwaną i zaistnienia ku temu przesłanek, co mogło przyczynić się do sprawniejszego rozwiązania sporu i ustalenia legitymacji procesowej biernej po stronie pozwanego.

W związku z podniesionymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia zasądającego do dnia zapłaty.

Dodatkowo wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego i apelacyjnego, w tym kosztami zastępstwa procesowego na rzecz powoda, w przypadku uwzględnienia apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest zasadna o tyle, że konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Trafnie strona apelująca zarzuciła, że postępowanie przed Sądem Rejonowym było przeprowadzone z naruszeniem przepisów prawa procesowego. To zaś mogło skutkować naruszeniem prawa materialnego i mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Odnotowania wstępnie wymaga, że niniejsze postępowanie rozpoznawane było w postępowaniu uproszczonym. Jednakże ujawnione nowe okoliczności dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, tj. odpowiedzialność pracodawcy za wyrządzoną szkodę, winno w ocenie Sądu Okręgowego skutkować zmianą trybu

na tryb zwykły. Przemawiają za tym względy słuszności, bowiem złożenie nowej sprawy przeciwko pracodawcy A. K. rodziłoby konieczność przeprowadzenia na nowo postępowania dowodowego, co wiązałoby się z wydłużeniem rozwiązania sporu, a tym samym z ustaleniem zasadności powództwa i ewentualnej wypłaty odszkodowania za szkodę.

W świetle powyższego zasadny był zarzut naruszenia art. 505¹ § 3 k.p.c. Zgodnie z art. 505¹ § 3 k.p.c., sąd może rozpoznać sprawę z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym, jeżeli może to przyczynić się do sprawniejszego rozwiązania sprawy. W poprzednim stanie prawnym, według art. 505⁷ k.p.c., sprawa mogła być rozpoznana z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym, jeżeli sąd uznał, że jest ona zawila lub jej rozstrzygnięcie wymaga wiadomości specjalnych. Zawarte w art. 505¹ § 3 k.p.c. sformułowanie „...jeżeli może to przyczynić się do sprawniejszego rozpoznania sprawy” jest dość enigmatyczne, skoro z założenia właśnie zastosowanie reguł postępowania uproszczonego ma przyczynić się do szybszego rozpoznania sprawy. Zwrot ten może być więc różnie interpretowany, jednak nie można wykluczyć pominięcia przepisów o postępowaniu uproszczonym, jeżeli np. ze względu za zawilą stan prawny danej sprawy, rozpoznanie sprawy według ogólnych zasad doprowadzi do szybszego jej rozstrzygnięcia.

Pominięcie w przedmiotowej sprawie przepisów regulujących postępowanie uproszczone i zastosowanie ogólnych reguł zwykłego postępowania może przyczynić się do sprawniejszego rozwiązania sprawy, zapobiegając w ten sposób generowaniu kolejnego procesu.

W badanej sprawie nie ulega wątpliwości, że stan zaawansowania postępowania dowodowego był tego rodzaju, że należało je dalej prowadzić z zastosowaniem regulacji wskazanej w art. 505¹ § 3 k.p.c.

Zarzut naruszenia art. 194 k.p.c. mógłby odnieść oczekiwany skutek dopiero w sytuacji, gdy sąd I instancji stosując regułę z art. 505¹ § 3 k.p.c., pominąłby przepisy o postępowaniu uproszczonym. W przeciwnym razie, dopozwanie podmiotu wyłącza wprost art. 505⁴ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 194 § 3 k.p.c. jeżeli okaże się, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną, sąd na wniosek powoda lub pozwanego wezwie tę osobę do wzięcia udziału w sprawie. Wskazać przy tym należy, że zasadą jest, iż zarówno pod względem przedmiotowym jak i podmiotowym proces cywilny definiuje strona powodowa. Od chwili wszczęcia procesu aż do wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji w zasadzie niczym nieskrepowana wola powoda kształtuje jego zakres przedmiotowy i podmiotowy.

Jak wynika wprost z powyższego, to strona powodowa będąca gospodarzem procesu decyduje o granicach podmiotowych powództwa. W niniejszej powód wystąpił o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego w stosunku do pracodawcy A. K. o to samo roszczenie. Niewątpliwie roszczenie pozostało niezmiennie zarówno co do samego żądania, jak i tożsamości jego podstawy faktycznej, w stosunku do roszczenia już dochodzonego przeciwko pierwotnie pozwanemu. Zatem Sąd Rejonowy mógł dokonać jedynie badania, czy zachodzą szczególne okoliczności, które uzasadniałyby nieuwzględnienie wniosku powoda o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej, takie jak np. zaawansowanie sprawy, czy niecelowość, z uwagi na okoliczności sprawy. Z brzmienia art. 194 § 1 k.p.c. wynika, że to sąd decyduje o tym czy uwzględnić wniosek powoda o wezwaniu do udziału w sprawie podmiotu, który do tej pory pozwanym nie był. Czyli najpierw konieczny jest wniosek powoda o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego podmiotu, który wcześniej nie był wskazany w pozwie jako pozwany, a następnie - konieczne jest postanowienie sądu, przy czym sąd nie jest związany takim wnioskiem i może wydać postanowienie o wezwaniu do udziału w sprawie w charakterze pozwanego lub wniosku powoda nie uwzględnić. Tym niemniej, aby w toku procesu doszło do wezwania do udziału w sprawie w charakterze pozwanego - konieczne jest postanowienie sądu w tym przedmiocie. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2013 roku, I ACA 1017/12, LEX nr 1280410, tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 listopada 1970 r., II CZ 139/70, OSP 1971/10/178).

Jak wynika z akt sprawy, powód w piśmie procesowym z dnia 11 lutego 2021 roku wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Poczty Polskiej S.A. (wniosek – k. 85-86). W przedmiotowej sprawie powód, po uzyskaniu informacji, iż w chwili zdarzenia szkodzącego pozwany był w pracy, złożył wniosek o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego pracodawcy pierwotnie pozwanego tj. Poczty Polskiej S.A. Sąd I instancji początkowo na rozprawie w dniu 12 lutego 2021 roku wezwał Poczta Polską S.A. do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej, po czym postanowieniem z dnia 12 lutego 2021 roku uchylił powyższe postanowienie w przedmiocie dopuszczenia do udziału i oddalił wniosek powoda.

W tym stanie rzeczy, gdy stan zaawansowania postępowania dowodowego, wskazuje na zasadność zarzutu naruszenia art. 505¹ § 3 k.p.c., konieczne stało się wydanie orzeczenia kasatoryjnego, to jest uchylenie wyroku Sądu I instancji, bowiem nie rozpoznano istoty sprawy.

Natomiast zarzut naruszenia art. 191¹ k.p.c. należy uznać za chybiony, jako, że Sąd Rejonowy nie uznał sprawy za oczywiście bezzasadną w rozumieniu przywołanej normy prawnej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji winien przede wszystkim zastosować regułę z art. 505¹ § 3 k.p.c., następnie dopuścić do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Poczta Polską S.A., czemu winien dać wyraz w stosownym postanowieniu. W dalszym toku postępowania, Sąd Rejonowy winien w sposób kompleksowy przeprowadzić postępowanie dowodowe, stosując zasadę kontradyktoryjności i w oparciu o wszechstronnie zgromadzony materiał dowodowy, ustalić stan faktyczny sprawy. Dopiero te ustalenia pozwolą mu zastosować właściwe dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy przepisy prawa i ocenić żądanie pozwu.

Z przedstawionych względów, zasadna apelacja skutkowała uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia, w tym również rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.